

Становище

относно дисертационния труд

на Марианна Георгиева

„Шегата за бащата в гротескния свят на Константин Павлов“

от доц. д.н. Морис Фадел,

Нов български университет

Дисертационният труд на Марианна Георгиева „Шегата за бащата в гротескния свят на Константин Павлов“ представя новаторска интерпретативна перспектива към поетическото наследство на Константин Павлов. Определяща черта на тази перспектива е нейният стремеж към цялостност. След прочитането на дисертацията на М. Георгиева добиваме поглед не за определен проблем от поезията на К. Павлов, не за едно или друго нейно измерение, а за цялото творчество на поета. Дори, когато обсъжда отделни произведения на автора, М. Георгиева говори от позицията на едно разбиране за идеите и похватите, които преминават през всички текстове на К. Павлов, които правят тези текстове свързани тъкмо с този автор, с това име.

Цялостността на изследването идва от една централна идея, която се проследява в произведенията на К. Павлов: това е проблематичната или отсъстващата фигура на бащата в психоаналитичния смисъл на думата като свод от устойчиви норми и правила, като стабилен символичен ред, чиято липса води до параноичното преживяване на света като заплаха, която нахлува отвън (с това заплашително „нахлуване“ се занимава първата глава)

и поражда фрагментаризация на представите, води до присъщите на поезията на автора гротескни и хибридни образни структури. Бих определил дисертацията като „разказ“ за света на един човек, до който психоанализата има труден достъп: не описваният от Фройд невротик с типичната за него фигура на бащата и едипов комплекс, а психотика, който има проблем с бащинската структура и, съответно, с Едип.

Бих открил интердисциплинарния характер на изследването. Водещата идея – психотичната структура, която се експлицира в поезията на К. Павлов – предполага добро познаване на психоанализата. Същевременно обаче е налице и чудесната литературоведска подготовка на докторанта. М. Георгиева показва сериозна компетентност по отношение на литературата върху Константин Павлов. Нейната ерудиция не е просто демонстрирана, а е въввлечена в изследователската работа.

Бих обърнал внимание и върху доброто познаване от страна на докторанта на литературата на модернизма. М. Георгиева успява да намери верните контексти, в които да впише литературните търсения на К. Павлов. Изследването би било невъзможно и без задълбочената представа на докторанта за литературноисторическата ситуация, в която съществува наследството на К. Павлов, за спецификите на литературата на НРБ, с които то трябва да влиза в отношения.

Бих определил интерпретацията на Марианна Георгиева като едновременно затворена и отворена. Затворена в логиката на развитието (ако тази дума е приложима в случая) на психотичната структура и отворена към тенденциите в късния европейски модернизъм и културната ситуация в НРБ.

Убедено препоръчвам на Марианна Георгиева да бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“ в научно направление 2.1. Филология.

25. 04. 2024 г.

С уважение: Морис Фадел